

Hallituksen veroratkaisut riittämättömiä

■ **Matti Vanhasen** hallitus sai budjettiriihensä valmiiksi ennätysajassa. Se lisää mielikuvaa hallituspuolueiden välisestä luottamuksesta. Pääministerin vaihdoksen ja siihen johtaneiden tapahtumien jälkeen tätä mielikuvaa ei voine liikaa vahvistaa. Julkisuudessa päähuomio kiinnitettiin alkoholin verottamiseen. Varsin vähälle huomiolle jäi hallituksen veropolitiikka kokonaisuudessaan. Veroja kyllä alennetaan, mutta samalla jyrkennetään progressiota. Alennukset ovat myös kauttaaltaan riittämättömiä. Toivoa sopii, että koko pajatsoa ei ole nyt tyhjennetty, vaikka hallitus onkin toteuttanut hallitusohjelmassa mainittua veronalennustavoitettaan vahvan etupainotteisesti.

Hallituksen talousarvioesityksen loppusumma on 37,2 miljardia euroa. Valtiovarainministeriön esitykseen verrattuna tässä on nousua 0,1 miljardia. Tämän vuoden varsinaisen budjetin menot eduskunta vahvisti joulukuussa 35,755 miljardiksi euroksi. Hallinnonalojen menojen reaalisuus hallitus ilmoittaa 4 %. Hallitus varautuu 335 miljoonalla vuoden 2004 lisätalousarvioiden kattamiseen.

Uutta velkaa otetaan ensi vuonna 1,2 miljardia euroa. Hallitus ennustaa kokonaistuotannon kasvun vauhdittuvan vuonna 2004 2,4 prosenttiin. Työttömyysasteen arvioidaan laskevan 0,2 prosenttiyksiköllä. Ensi vuoden inflaatioksi hallitus arvioi 0,7 %. Inflaatio hidastuu lähinnä alkoholijuomien hinnan alenemisen myötä.

Progression kiristämistä jatketaan

Hallituksen sopimat tuloveron

alennukset toteutetaan siten, että ne ovat suuremmat pieni- ja keskituloisilla. Palkansaajan tuloverotus kevenee näin eri tulotasoilla 1,0 – 0,7 prosenttiyksikköä. Myös kunnallisverotuksen progressiota jyrkennetään laajentamalla edelleen ansiotulovähennystä.

Olisi toivottavaa, että jatkossa verotusta muutettaessa se tehtäisiin neutraalisti eikä enää kiristettäisi progressiota. Tällä hallitusohjelmalla se voi kuitenkin olla aika vaikeaa.

Valtion tuloveroasteikon inflaatiotarkistukset tehdään yhden prosenttiyksikön suuruusina. Mikäli hallituksen arvio ensi vuoden inflaatiosta pitää paikkansa, on verotukseen luvassa tätä kautta helpotusta ensimmäisen kerran pitkään aikaan. Yleensä inflaatiotarkistukset on tehty alimittaisesti ja näin tosiasiaa kiristetty veroja.

Kunnallistalouden kannalta hallituksen budjetti johtaa vähäisiin heikennyksiin. Verotulojen leikkaukset on luvattu kom-

pensoida täysimääräisesti valtionosuuksissa. Tämä johtaa kuntien entistä suurempaan riippuvuuteen valtiosta, mikä on yleisen demokratiakäsityksen kannalta kielteistä. Valtionosuuksien indeksitarkistusten jääminen 75 prosenttiin merkitsee 32 miljoonan euron valtionosuusleikkausta.

Alkoholijuomien verojen alentamisesta on paljon melskattu julkisuudessa. Tätä on pidetty alkoholipoliittisten ja kansanterveydellisten näkökohtien perusteella huonona. Niin tai näin, hallituksella ei ollut muuta vaihtoehtoa. Alkoholipoliittisesti voi kuitenkin kummastella alennusten painottamista väkeviin juomiin. Aikoinaan Alko ja sosiaali- ja terveysministeriö oikein kampanjoivat mietojen juomien puolesta. Niin se maailma muuttuu.

Tupakkaveroon hallitus ei kaivoja, mutta muistaa sen sijaan autoilijoita. Ajoneuvovero nousee kymmenellä eurolla.

Suomi on edelleen EU:n kärkisijoilla verotuksen kireydessä. Se alkaa jo olla ratkaiseva este kilpailukyvyllä, työllisyydelle ja ylipäätään taloudelliselle toimeliaisuudelle. Siksi verohelpotusten jatkaminen olisi välttämätöntä koko hallituskauden ajan.

Menolisäyksiä moneen tarkoitukseen

Hallitus lisää sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksia 53 miljoonalla ja terveydenhuollon erillistä kehittämishankerahoitus-

ta 22 miljoonalla eurolla. Terveydenhuoltojärjestelmän kriisin suuret ratkaisut antavat kuitenkin odottaa itseään. Toivottavasti pian päästään asiaan selvittelyjen sijaan.

Palvelusetelin käyttöönotto kotipalveluissa lisää menoja 10 miljoonalla eurolla. Osittaista vanhempainrahaa korotetaan ja sitä laajennetaan koskemaan 1- ja 2-luokkalaisten vanhempia. Lapsilisiä korotetaan ensimmäisen lapsen osalta 10 eurolla.

Yliopistojen toimintamenorahoitus kasvaa 70 miljoonalla eurolla. Tutkimus- ja kehittämisrahoihin esitetään 102 miljoonan euron lisäystä. Tekesin kehittämisvaltuuksiin ehdotetaan 30 miljoonan euron kasvua. Nämä ovat myönnettyjä asioita.

T&k-toimintaan voisi TEKin mielestä panostaa kyllä vielä lisääkin. Se olisi keskeistä paitsi tulevaisuuden talouskehityksen kannalta myös siinä mielessä, että yritysten tutkimustoiminnan supistukset voitaisiin näin kompensoida ja tarjota tekniikan asiantuntijoille töitä.

Maatalouteenkin riittää edelleen tukirahaa. Kun EU supistaa maataloustukeaan, Suomi kasvat-
taa sitä. Hallitus varaa tarkoitukseen kehyspäättöksensä perusteella lisää 14 miljoonaa euroa. □